

### 1. Regulácia mediácie

Mediácia v manželských veciach nie je v Španielsku osobitne regulovaná. Ako občianskoprávna vec je však zahrnutá v **zákone 5/12 zo 6. júla 2012 o mediácii v občianskych a obchodných veciach**, ktorý vo všeobecnej rovine upravuje mediáciu v uvedených oblastiach. V článkoch 3 a 27 uvedeného zákona 5/12 sú uvedené osobitné pravidlá mediácie v cezhraničných veciach.

V niektorých autonómnych oblastiach s právomocou v tejto oblasti je mediácia regulovaná podobne ako v celoštátnych právnych predpisoch. Všetky právne predpisy týkajúce sa mediácie na úrovni autonómnej oblasti sú k dispozícii na tejto adrese:

<http://www.poderjudicial.es/cgjp/es/Temas/Mediacion/Normativa-y-jurisprudencia/Leyes-Autonomicas/>.

### 2. Postup mediácie v manželských veciach

Mediácia v manželských veciach je v Španielsku úplne dobrovoľná; okrem iného sa riadi zásadami dôvernosti, rovnosti účastníkov konania a nestrannosti mediátora.

Na účely uľahčenia mediácie v prípadoch zahŕňajúcich okrem iného cezhraničnú mediáciu v manželských veciach v zmysle všeobecných právnych predpisov o mediácii je výslovne povolené vykonávať ju formou videokonferencie alebo inými elektronickými prostriedkami umožňujúcimi prenos zvuku či obrazu. Účastníci konania môžu využiť mediáciu pred začiatkom súdneho konania, počas súdneho konania a dokonca aj po jeho skončení, a to s cieľom zmeniť výsledok alebo uľahčiť výkon súdneho rozhodnutia.

Postup mediácie je pomerne jednoduchý bez ohľadu na to, v ktorej fáze sa uskutočňuje. Účastníci konania oslovia mediátora podľa vlastného výberu alebo mediátora, ktorého určil sudca (v prípade, že už prebieha súdne konanie v rodinných veciach). Na začiatku sa uskutoční informačné stretnutie, na ktorom sa účastníci konania informujú o postupe mediácie a ak obe strany súhlasia s postupom, môže sa začať. Mediátor vedie mediačné stretnutia a všetkým účastníkom umožní, aby predstavili svoje stanoviská a aby sa pokúsili dosiahnuť dohodu. Postup sa končí dohodou, alebo bez dohody so zreteľom na všetky otázky, alebo len niektoré z nich. Výsledok sa zaznamená v správe a v prípade, že bola dosiahnutá dohoda, musí byť predložená justičnému orgánu na schválenie, prípadne ak sa dohoda nevzťahuje na žiadne maloleté deti ani deti so zdravotným postihnutím, správu možno predložiť notárovi, ktorý ju zapíše do zoznamu verejných listín. Potom je vykonateľná.

Ak účastníci konania absolvujú mediáciu pred začiatkom súdneho konania a dospejú k dohode, urýchli to právny proces, pretože účastníci konania využijú zjednodušený postup, v rámci ktorého obe strany predložia dohodu rodinnému súdu (*Juzgado de Familia*), ktorý dohodu schváli, pokiaľ nie je v rozpore s právom alebo so záujmami prípadných maloletých či zdravotne postihnutých detí dotknutého páru (**pozri článok 777 Občianskeho súdneho poriadku**). Ak sa súdne konanie začalo bez toho, aby strany využili mediáciu, sudca môže po zohľadnení okolností veci súhlasiť s tým, aby strany začali mediáciu, a rodinný súd ich pošle na bezplatné informačné stretnutie. Ak sa rozhodnú pre mediáciu, súdne konanie sa tým nepozastaví, pokiaľ strany nepožiadajú o prerušenie konania, a ak napokon dôjde k dohode, súd ju schváli. Ak sa však strany nedohodnú alebo nechceli využiť mediáciu, rozsudok bude vynesенý vo všetkých bodoch, v ktorých sa strany nedohodli.

Mediácia v manželských veciach nie je možná vtedy, keď sa medzi stranami vedie konanie o rodovo motivovanom násilí.

Informačné stretnutie je bezplatné, ale samotná mediácia však znamená náklady, ktoré budú strany znášať, pokiaľ nemajú nárok na právnu pomoc. Všetky informácie o obsahu a požiadavkách na získanie právnej pomoci sú k dispozícii na adrese:

<https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>.

### 3. Povolanie mediátora v manželských veciach a prístup k mediátorovi

Mediátor musí mať vysokoškolské vzdelanie alebo vyššiu odbornú prípravu a okrem toho aj osobitnú odbornú prípravu na výkon mediácie, ktorú poskytujú inštitúcie akreditované na ten účel.

Na výkon mediácie v manželských veciach nie je nutné byť registrovaný v žiadnom registri, ale existujú registre, v ktorých sa môžu mediátori zaregistrovať na vnútroštátnej úrovni (register mediátorov a mediačných inštitúcií, ktorého webové sídlo sa uvádza nižšie – Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación), ako aj na úrovni autonómnych oblastí.

Na úrovni autonómnych oblastí vytvorili verejnú mediačnú službu takmer všetky autonómne oblasti. Informácie o tejto službe sa uvádzajú na inštitucionálnych webových sídlach príslušných autonómnych oblastí v časti venovanej mediácii, kde sa viac či menej podrobne vysvetľuje, ako funguje mediačný systém, pričom sú k dispozícii aj informácie o registri mediátorov a ak je tento register vytvorený, uvádza sa aj príslušný odkaz. Na webových sídlach možno spravidla aj vyplniť žiadosť, ktorá sa odosiela špecializovaným agentúram, zriadeným na účely výkonu mediácie.

Ak chcete nájsť mediátora v manželských veciach, musíte si rozmyslieť, či sa má mediácia konať až po začatí konania, alebo nezávisle od neho. Ak bude žiadosť o mediáciu predložená až po začatí konania, príslušný rodinný súd odkáže strany na orgány mediácie v manželských veciach, ktoré mu prislúchajú, ale ak sa mediácia využije pred súdnym konaním či mimo neho, strana si mediátora v manželských veciach bude musieť nájsť sama. Užitočné zdroje informácií:

– Register mediátorov a mediačných inštitúcií na vnútroštátnej úrovni:

<https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/areas-tematicas/registros/mediadores-instituciones>

– Inštitúcie uvedené ministerstvom spravodlivosti:

<https://remediabuscador.mjusticia.gob.es/remediabuscador/RegistroInstitucion>

– Mediačné služby v jednotlivých provinciách uvedené Generálnou radou súdnej moci (*Consejo General del Poder Judicial*):

<http://www.poderjudicial.es/cgjp/es/Temas/Mediacion/Servicios-de-Mediacion-Intrajudicial/Mediacion-Familiar/>

– Mediačné služby zriadené rôznymi autonómnymi oblastami. Informácie sa obyčajne uvádzajú aj na inštitucionálnych webových sídlach autonómnych oblastí.

Okrem toho sa viac informácií o postupe mediácie v manželských veciach, uplatniteľných právnych predpisoch, mediačných službách v rôznych autonómnych oblastiach a príslušných formalitách uvádza na webovom sídle Generálnej rady súdnej moci:

<http://www.poderjudicial.es/cgjp/es/Temas/Mediacion>.

Posledná aktualizácia: 05/07/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.